

РЕШЕНИЕ

№ 704

гр. Пещера, 15.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЕЩЕРА, III ГР. СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: РОСИЦА ИЛ. ВАСИЛЕВА

при участието на секретаря Евелина Н. Генинска
като разгледа докладваното от РОСИЦА ИЛ. ВАСИЛЕВА Гражданско дело
№ 20235240100771 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано по искова молба на В. Г. Н., ЕГН *****, с адрес: гр. Пещера, ул. „***“ № 25А, чрез адв. П. П. от САК, против „Сити Кеш“ ООД, ЕИК 202531869, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Славянска“ № 29, ет. 7, с която е предявен иск за прогласяване нищожността на Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г., сключен между ищцата В. Г. Н. и ответника „Сити Кеш“ ООД, на основание чл. 26, ал. 1 от ЗЗД във вр. с чл. 11, ал. 1, т. 9 и т. 10 от ЗПК и чл. 19, ал. 1 и 4 от ЗПК във вр. чл. 22 от ЗПК, във вр. чл. 143, ал. 2 от ЗЗП и чл. 147, ал. 1 от ЗЗП. При условията на евентуалност, ако съдът приеме, че сключеният между ищцата В. Н. и ответника „Сити Кеш“ ООД Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г. не е недействителен, е предявен иск за прогласяване нищожността на клаузите на чл. 3.10 и 5.2 от Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г., на основание чл. 26, ал. 1 предл. 3 от ЗЗД във вр. чл. 21, ал. 1 във вр. чл. 33 от ЗПК във вр. чл. 10а от ЗПК във вр. чл. 143, ал. 2 и чл. 147, ал. 1 от ЗЗП, като неравноправни и противоречащи на закона и добрите нрави.

В исковата молба се твърди, че между ищцата и ответника „Сити Кеш“ ООД е сключен Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г., по силата на който ответникът „Сити Кеш“ ООД е предоставил на ищцата В. Н. кредит в размер на 800,00 лв. за срок от 1 месец, при лихвен процент в размер на 40,05 % и годишен процент на разходите (ГПР) по кредита в размер на 48,62 %. Поддържа се, че заемната сума е усвоена от ищцата.

Сочи се, че съгласно чл. 3.10 от Договора потребителят дължи такса за експресно разглеждане на кредита в размер на 409,95 лв., а според чл. 5.2 от Договора заемателят може да започне да използва допълнителна услуга удължаване на заем при условията, посочени в чл. 32 от приложимите към Договора общи условия след заплащане на такса, предвидена в Тарифата за таксите и разходите, събирани от „Сити Кеш“ ООД. В последната било посочено, че размерът на таксата за удължаване е 272,00 лв. за един месец. Въпреки че потребителят не бил заявявал ползването на „услугата“ по удължаване, както и не бил заплащал такса по удължаване, така посочените такси били начислени като задължение по кредита. В резултат на това за усвоена главница от 800,00 лв. от кредитополучателя се изисквало да заплати сумата в размер на 1325,30 лв.

Ищцата твърди, че доколкото съгласно чл. 3.10 от Договора потребителят дължи такса „експресно разглеждане“ на кредита в размер на 409,95 лв., то при сключването на Договора за паричен заем е нарушена разпоредбата на чл. 10а, ал. 1 от ЗПК. Поддържа, че дейността, за която се събира посочената такса предхожда сключването на Договора за паричен заем. Сочи, че тази дейност на небанковата институция по разглеждане на документите и оценяване на платежоспособността е вътрешно присъща на дейността ѝ, свързана е с кредитния риск и в тази връзка е задължителна. Създаването на задължение за потребителя да заплати разходите по упражняване на същинската дейност на институцията, какъвто е разходът за оценка на платежоспособността му, респ. разглеждане на документите му в тази връзка, нямало своето основание нито в закона, нито в Договора, поради което тази уговорка била нищожна, поради липса на основание за сключването ѝ. Дейността по разглеждането на документите не представлява допълнителна услуга, а е пряко свързана със самото задължение по кредита. Твърди, че дори да се приеме, че таксата се събира за предоставянето на „услуга“ по разглеждане на документи, то такава дейност попада в хипотезата на чл. 10а, ал. 2 и ал. 4 от ЗПК. Поддържа, че изисканата „такса за експресно разглеждане“ има характер на такса във връзка с усвояването на кредита, а изисканата от кредитополучателя такса за допълнителна услуга по удължаване на заема, уговорена в чл. 5.2 от Договора, представлява посочената в закона „такса за управление на кредита“. Сочи, че визираните клаузи имат за цел да заобиколят ограничението на чл. 10а от ЗПК и изискването на чл. 19, ал. 4 от ЗПК. Изтъква, че сочената такса за експресно разглеждане на кредита не е включена при изчисляване на ГПР, което заблуждава кредитополучателя, че е сключил договор при 48,62 %, доколкото реалният ГПР е многократно надвишаващ тази стойност. Поддържа, че сочените клаузи са нищожни на основание чл. 26, ал. 1, предл. 3 от ЗЗД, поради накърняване на принципа на „добрите нрави“, както и на основание чл. 21, ал. 1 от ЗПК във вр. чл. 33 от ЗПК, като заобикалящи изискването за максималното дължимо към кредитора при забава на заплащане на задълженията по кредита. Сочи, че визираните клаузи се намират в колизия

със забраната на чл. 10а от ЗПК и нарушават изискванията на чл. 143, ал. 2, т. 19 от ЗЗП и чл. 147, ал. 1 от ЗЗП, като излага доводи за това.

Ищцата счита, че процесният Договор за паричен заем е нищожен, на основание чл. 26, ал. 1 от ЗЗД във вр. с чл. 11, ал. 1, т. 9 и т. 10 и чл. 19, ал. 1 и ал. 4 от ЗПК във вр. чл. 22 от ЗПК, като излага подробни съображения в тази насока. Посочва, че не са спазени императивните изисквания на чл. 11, ал. 1, т. 9 и т. 10 ЗПК и чл. 19, ал. 1 от ЗПК, тъй като кредиторът се е задоволил да посочи в Договора за паричен заем лихвения процент по заема и ГПР само като абсолютни стойности, без да са посочени останалите компоненти от лихвения процент, записани в чл. 11, ал. 1, т. 9 от ЗПК и без ясно да е разписана методиката на формиране на ГПР, в това число кои компоненти точно са включени в него и как се формира посочения в Договора размер на ГПР, съответно кои са допусканията, които са използвани при изчисляването му. Сочи, че в настоящия случай таксата за експресно разглеждане на кредита е сигурен разход за потребителя и е известен на кредитора към датата на сключване на Договора. Таксата по чл. 5.2 от Договора също е предварително заложена и предвидим общ разход по кредита. Визираните такси следва да бъдат включени в общия размер на ГПР. Акцентира, че кредиторът е нарушил императивното правило на чл. 19, ал. 1 от ЗПК и незаконосъобразно не е включил таксата за бързо разглеждане и таксата по чл. 5.2 от Договора в размера на ГПР. Сочи, че при условие, че само таксата за бързо разглеждане е била включена в ГПР, то действителният размер на ГПР би възлизал на повече от 300,00 %. Поради това счита, че е налице нарушение на разпоредбата на чл. 19, ал. 4 от ЗПК, водещо до нищожност на Договора за паричен заем, тъй като търговецът е заблудил потребителя за действителния размер на ГПР, приложим в отношенията по Договора. С тези свои действия кредиторът е заобиколил изискванията на ЗПК за точното посочване на финансовата тежест за длъжника. Посочването в Договора за паричен заем на ГПР, който не е реално прилаганият в отношенията между страните, представлявало нелоялна търговска практика по смисъла на чл. 68д, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от ЗЗП. Сочи, че съгласно чл. 22 от ЗПК, когато не е спазено изискването за съдържанието в договора за кредит за точното посочване на реалния размер на ГПР, съгласно чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, то целият договор за потребителски кредит е недействителен. Ищцата твърди, че Договорът за паричен заем е нищожен и на друго основание, а именно поради това, че клаузата за заплащане на възнаградителна лихва в размер на 40,05 % накърнява „добрите нрави“. Поддържа, че договорената възнаградителна лихва надвишава трикратния размер на законната лихва и клаузата, с която е уговорена накърнява договорното равноправие между страните, противоречи на добрите нрави и е в разрез с принципа за добросъвестност при договарянето, поради което е нищожна. Поради това, че нищожните уговорки не произвеждат никакво действие следвало да се приеме, че лихва не е уговорена между страните по процесния Договор за паричен заем. Поддържа, че недействителността относно договорната лихва

води до нищожност на целия договор, на основание чл. 11, ал. 1, т. 9 във вр. чл. 22 от ЗПК. Поддържа, че в процесния случай е неприложима хипотезата на чл. 26, ал. 4 от ЗЗД по отношение на частта от Договора, в която се уговарят ГПР и годишен лихвен процент (ГЛП), тъй като същите са незаместими по право от повелителните правила на закона и сделката не би била сключена при ГПР, надвишаващ изискването на чл. 19, ал. 4 от ЗПК.

По изложените съображения ищцата моли за уважаване на предявените искове. Ангажира писмени доказателства. Формулира доказателствени искания. Претендира разноси.

В законоустановения срок по чл. 131, ал. 1 от ГПК не е подаден отговор на исковата молба от ответника „Сити Кеш“ ООД.

В срока за отговор на исковата молба са предявени от „Сити Кеш“ ООД срещу В. Г. Н. насрещни осъдителни искове с правно основание чл. 79, ал. 1 от ЗЗД, вр. чл. 9 от ЗПК, вр. чл. 6 от ЗПФУР, вр. чл. 240, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗД за осъждане на ответницата В. Г. Н. да заплати на ищеца „СИТИ КЕШ“ ООД сумата в общ размер на 840,05 лв., от която: 800,00 лв. – представляваща непогасена главница по Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г., ведно със законната лихва върху посочената сума, считано от датата на подаване на насрещната искова молба в съда – 22.08.2023 г. до окончателното изплащане на вземането и сумата в размер на 40,05 лв. – представляваща незаплатена възнаградителна лихва, за периода от 05.02.2023 г. до 22.03.2023 г., ведно със законната лихва върху посочената сума, считано от датата на подаване на насрещната искова молба в съда – 22.08.2023 г. до окончателното изплащане на вземането.

В насрещната искова молба се твърди, че между страните бил сключен Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г. чрез средствата за комуникация от разстояние при спазване на изискванията на ЗПФУР. Ищецът по насрещните искове излага подробно по какъв начин и ред е сключен процесния Договор за паричен заем. По силата на Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г. на ответника В. Н. била предоставена сумата от 800,00 лв., при ГПР – 40,05 % и фиксиран ГЛП – 48,62 %. Ищецът по насрещните искове твърди, че размерът на възнаградителната лихва е 40,05лв., за периода от 05.02.2023 г. до 22.03.2023 г. Поддържа, че потребителят – ответницата В. Н. не е заплатила на кредитодателя предоставената в заем сума от 800,00 лв. и възнаградителната лихва в размер на 40,05 лв., за периода от 05.02.2023 г. до 22.03.2023 г. по процесния Договор за заем.

Моли съда да постанови решение, с което да осъди ответницата В. Н. да заплати на ищеца „Сити Кеш“ ООД сумата в общ размер на 840,05 лв., от която: 800,00 лв. – представляваща непогасена главница по Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г., ведно със законната лихва върху посочената сума, считано от датата на подаване на насрещната искова молба в съда – 22.08.2023 г. до окончателното изплащане на вземането и

сумата в размер на 40,05 лв. – представляваща незаплатена възнаградителна лихва, за периода от 05.02.2023 г. до 22.03.2023 г., ведно със законната лихва върху посочената сума, считано от датата на подаване на насрещната искова молба в съда – 22.08.2023 г. до окончателното изплащане на вземането. Формулира доказателствени искания. Претендира разноски.

Ответникът по насрещните искове е подал писмен отговор на насрещната искова молба още преди да му е било изпратено и преди да е получил разпореждането по чл. 131 от ГПК. С отговора оспорва основателността на предявените искове. Не оспорва, че между страните е сключен Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г. от разстояние по електронен път, но твърди, че договорът е недействителен на специалните основания по чл. 22 от ЗПК. Излага съображения за нищожност на Договора за заем на основание чл. 10, ал. 1 от ЗПК, чл. 11, ал. 1, т. 9, т. 10, т. 11 и т. 12 от ЗПК и чл. 19, ал. 4 от ЗПК, във вр. чл. 22 от ЗПК, както и чл. 146, ал. 1 от ЗЗП и чл. 26, ал. 1 от ЗЗД. Твърди, че поради недействителността на Договора за паричен заем липсва действително облигационно правоотношение, въз основа на което ищецът да предяви своите претенции от ответната страна по насрещния иск за заплащане на главница, лихви и други разходи по кредита. Сочи, че такъв иск би могъл да бъде предявен въз основа на института на неоснователното обогатяване, но не и въз основа на действието на Договора. Поради това счита предявените насрещни искове за неоснователни и недоказани.

Моли предявените насрещни искове да бъдат отхвърлени. Претендира разноски.

В открито съдебно заседание ищцата В. Н., редовно призована, не се явява и не изпраща процесуален представител. По делото е постъпила писмена молба от пълномощника на ищцата – адв. П. П., с която поддържа исковата молба и моли предявените искове да бъдат уважени. Оспорва насрещната искова молба и моли за отхвърляне на насрещните искове. Претендира разноски.

В открито съдебно заседание ответникът „Сити Кеш“ ООД, редовно призован, не изпраща законен или процесуален представител.

Съдът, като взе предвид разпоредбите на закона, становищата на страните и събраните по делото доказателства, преценени поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 от ГПК, намира за установено от фактическа следното:

С приетия за окончателен доклад по делото, на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 и т. 4 от ГПК, е отделено за безспорно и ненуждаещо се от доказване между страните, че на 05.02.2023 г. между ищцата по първоначалния иск В. Г. Н. и ответника „Сити Кеш“ ООД е сключен Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г. чрез средствата за комуникация от разстояние, съобразно законовите изисквания на ЗПФУР, по силата на който „Сити Кеш“ ООД е предоставил на В. Г. Н. сумата от 800,00 лв. за срок от

един месец, която е изцяло усвоена от ищцата по първоначалния иск В. Г. Н., с посочени в Договора за паричен заем ГПР от 48,62 % и ГЛП от 40,05 %.

От представения по делото Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г. се установява, че на 05.02.2023 г. между „Сити Кеш“ ООД, като заемотодател и В. Г. Н., като заемател е бил сключен договор за паричен заем чрез средствата за комуникация от разстояние, по силата на който ответното дружество „Сити Кеш“ ООД е предоставило на ищцата В. Г. Н. сумата от 800,00 лв., при годишен лихвен процент от 40,05 % и годишен процент на разходите от 48,62 %, и обща сума за плащане – 840,05 лв., които следвало да бъдат заплатени на кредитора на една погасителна вноски. Договорът е бил сключен при Общи условия, представени от ответника „Сити Кеш“ ООД и приети като писмени доказателства по делото. Първата падежна дата по кредита, която съвпада с крайния срок за погасяване на кредита, е 22.03.2023 г. С клаузата на чл. 3.10 от Договора било договорено, че заемателят дължи такса за експресно разглеждане на кредита в размер на 409,95 лв. Така вноската по кредита с включена в нея такса за експресно разглеждане била в размер на 1250,00 лв., а след отстъпка от 3,00 лв. крайната вноски по кредита била в размер на 1247,00 лв.

В клаузата на чл. 5.2 от Договора за паричен заем е предвидено, че заемателят може да използва допълнителна услуга удължаване на заем при условията, посочени в чл. 32 от приложимите към Договора общи условия и след заплащане на съответната такса, предвидена в Тарифата за таксите и разходите, събирани от „Сити Кеш“ ООД от неговите клиенти, във връзка с предоставяните от дружеството заеми „Кредирект“ чрез Интернет. Видно от тази Тарифа, приетата като писмено доказателство по делото, размерът на таксата за удължаване на заема е 272,00 лв. за един месец.

От заключението на извършената и приета съдебно-счетоводна експертиза, неоспорена от страните по делото, която съдът кредитира като обективна и компетентно изготвена от вещото лице, се установява, че непогасеният остатък от главницата по Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г. е в размер на 800,00 лв., а непогасеният остатък от възнаградителната лихва е в размер на 40,05 лв. Възнаградителната лихва, дължима за периода от 05.02.2023 г. до 22.03.2023 г., по Договора за паричен заем е в размер на 40,05 лв. Вещото лице е посочило, че по процесния Договор за паричен заем ищцата е заплатила общо 200,00 лв., както следва: на 04.05.2023 г. – 100,00 лв. и на 12.05.2023 г. – 100,00 лв. Внесените суми са разпределени за погасяване на задължения по процесния Договор за паричен заем, както следва: 95,00 – разходи за събиране на вземането при забава в плащането на вноски, начислени за периода от 29.03.2023 г. до 03.05.2023 г., включително; 15,82 лв. – законна лихва върху сумата в размер на 1247,00 лв., начислена за периода от 22.03.2023 г. до 30.04.2023 г. и 89,18 лв. – такса за експресно разглеждане по чл. 3.10 от Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г., дължима на 22.03.2023 г. В договорения ГПР от 48,62 % по Договора за паричен заем са включени разходи за лихви в размер на 40,05 лв., изчислени при фиксиран годишен лихвен процент от 40,05 %. Взета е предвид главница в размер на 800,00 лв. и една погасителна вноски в размер на 840,05 лв., дължима на 22.03.2023 г. Според експерта при включена такса

за експресно разглеждане по чл. 3.10 от процесния Договор, ГПР по Договора за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г. се променя и става в размер на 3561,20 %.

При така установените правнорелевантни факти, съдът намира от правна страна следното:

Предявен е установителен иск с правно основание чл. 26, ал. 1 от ЗЗД във вр. с чл. 11, ал. 1, т. 9 и т. 10 от ЗПК и чл. 19, ал. ал. 1 и 4 от ЗПК във вр. чл. 22 от ЗПК, във вр. чл. 143, ал. 2 от ЗЗП и чл. 147, ал. 1 от ЗЗП за прогласяване нищожността на Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г.

При условията на евентуалност е предявен установителен иск с правно основание чл. 26, ал. 1 предл. 3 от ЗЗД във вр. чл. 21, ал. 1 във вр. чл. 33 от ЗПК във вр. чл. 10а от ЗПК във вр. чл. 143, ал. 2 и чл. 147, ал. 1 от ЗЗП за прогласяване за нищожни на клаузите на чл. 3.10 и 5.2 от Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г., като неравноправни и противоречащи на закона и добрите нрави.

Предявени са и насрещни осъдителни иски с правно основание чл. 79, ал. 1 от ЗЗД, вр. чл. 9 от ЗПК, вр. чл. 6 от ЗПФУР, вр. чл. 240, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗД от „Сити Кеш“ ООД срещу В. Г. Н..

По предявения установителен иск с правна квалификация чл. 26, ал. 1 от ЗЗД във вр. с чл. 11, ал. 1, т. 9 и т. 10 от ЗПК и чл. 19, ал. ал. 1 и 4 от ЗПК във вр. чл. 22 от ЗПК, във вр. чл. 143, ал. 2 от ЗЗП и чл. 147, ал. 1 от ЗЗП за прогласяване нищожността на Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г.:

За успешното провеждане на иска в тежест на ищцата В. Н. е да докаже, при условията на пълно и главно доказване по чл. 154, ал. 1 от ГПК, че между нея и ответника е възникнало облигационно отношение по процесния Договор за паричен заем, както и че този договор е нищожен на заявените в исковата молба правни основания, в т.ч. твърдените нарушения на императивните изисквания на ЗПК и ЗЗП, противоречието на посочените от ищцата договорни клаузи със закона, с добрите нрави и заобикалянето на закона.

В процесния случай е безспорно между страните, че на 05.02.2023 г. между ищцата по първоначалния иск В. Г. Н. и ответника „Сити Кеш“ ООД е сключен Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г., по силата на който „Сити Кеш“ ООД е предоставил на В. Г. Н. сумата от 800,00 лв., която е изцяло усвоена от ищцата В. Н.. Страните по Договора са договорили заплащането на договорна лихва при фиксиран ГЛП по заема – 40,05 % и ГПР в размер на 48,62 %, както и заплащането на такса за експресно разглеждане на заема в размер на 409,95 лв. Общият размер на вноската по заема с таксата за експресно разглеждане на кредита бил в размер на 1250,00 лв. След отстъпка по кредита от 3,00 лв., крайната вноска за плащане била в размер на 1247,00 лв. Ищцата се е задължила да изпълни задължението си по заема, като заплати сумата от 1247,00 лв. на една месечна

погасителна вноска на падежна дата 22.03.2023 г.

Не е спорно по делото, че ответникът по първоначалния иск „Сити Кеш“ ООД е финансова институция по смисъла на чл. 3, ал. 2 от ЗКИ, поради което може да отпуска заеми със средства, които не са набавени чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства. Дружеството предоставя кредити, което го определя като кредитор по смисъла на чл. 9, ал. 4 от ЗПК. Ищцата В. Н. е физическо лице, което при сключване на договора е действало именно като такова. Страните не спорят, че ищцата има качеството на потребител по смисъла на чл. 9, ал. 3 от ЗПК и § 13, т. 1 от ДР на ЗЗП. Сключеният между страните Договор за паричен заем по своята правна характеристика и съдържание е такъв за потребителски кредит по смисъла на чл. 9, ал. 1 от ЗПК и за неговата валидност и последици важат изискванията на специалния закон – Закона за потребителския кредит.

Съгласно разпоредбата на чл. 22 от ЗПК, когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и 20 и ал. 2 и чл. 12, ал. 1, т. 7 - 9, договорът за потребителски кредит е недействителен. Посочените разпоредби уреждат императивни законови изисквания към формата и съдържанието на договора за потребителски кредит, установени в защита на потребителите.

Императивна норма на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК предвижда, че договорът за кредит трябва да съдържа годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин. Целта на разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК е на потребителя да се предостави пълна, точна и максимално ясна информация за разходите във връзка с кредита, за да може да направи информиран и икономически обоснован избор дали да го сключи.

Според чл. 19, ал. 1 от ЗПК годишният процент на разходите изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит.

Съгласно чл. 19, ал. 4 от ЗПК годишният процент на разходите не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България.

В ГПР следва да са включени всички разходи, които ще извърши потребителя и които са пряко свързани с кредитното правоотношение. По силата на § 1, т. 1 от ДР на ЗПК „Общ разход по кредита за потребителя“ са всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите,

когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия. Общият разход по кредита за потребителя не включва нотариалните такси.

В процесния Договор за паричен заем е посочен процент на ГПР от 48,62 %, т.е. формално е изпълнено изискването на [чл. 11, ал. 1, т. 10 от ГПК](#), доколкото така отразен този размер не надвишава максималния по [чл. 19, ал. 4 от ЗПК](#). Този размер на ГПР обаче не отразява действителния такъв, тъй като не включва част от разходите за кредита, а именно – таксата за експресно разглеждане на заема и таксата по чл. 5.2 от Договора за паричен заем. Таксата за експресно разглеждане на заема е сигурен разход за потребителя, който разход е известен на кредитора към датата на сключване на Договора за паричен заем и следва да се включва в общите разходи по кредита по смисъла на [§ 1, т. 1 от ДР на ЗПК](#). Таксата по чл. 5.2 от Договора за паричен заем също е предварително заложена и представлява предвидим общ разход по кредита, поради което следва да бъде включена в размера на ГПР. С оглед характера на таксата за експресно разглеждане на заема по чл. 3.10 от Договора за паричен заем се налага извода, че същата касае действия по усвояване на кредита - за експресно разглеждане и изплащане на сумата по заема, за които разпоредбата на чл. 10а, ал. 2 от ЗПК забранява събиране на такси и комисиони от кредитора. При това положение следва да се приеме, че целта на посочената договорна клауза, предвиждаща дължимост на такса за експресно разглеждане на заема, е да послужи като допълнително възнаграждение на кредитора за предоставянето на сумата по кредита (т.нар. скрита възнаградителна лихва), уговорена в противоречие с добрите нрави и принципите на добросъвестност и справедливост в гражданските и търговските правоотношения. По делото не е спорно, че задължението на заемателя за заплащане на такса за експресно разглеждане на кредита е в размер на 409,95 лв., а и това се установява от приетия като писмено доказателство по делото Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г., както и от извършената съдебно-счетоводна експертиза. Видно от приетата без възражения на страните по делото съдебно-счетоводна експертиза, плащането на таксата за експресно разглеждане по чл. 3.10 от процесния Договор за заем не е отразено като разход при формирането на оповестения ГПР – 48,62 % по Договора за паричен заем. Ако същата бъде включена в общите разходи по заема, то размерът на ГПР би бил равен на 3561,20 %. Таксата за експресно разглеждане на кредита се явява разход по заема и е следвало да бъде включена в ГПР. Посочването на по-нисък от действителния ГПР представлява невярна информация и следва да се определи като нелоялна и заблуждаваща търговска практика по смисъла на член 6, параграф 1 от Директива 2005/29/ЕО. Тя подвежда потребителя относно спазването на забраната на чл. 19, ал. 4 от ЗПК и не му позволява да прецени реалните икономически последици от сключването на договора. Посочването на стойност на ГПР по-малка от действителната, която превишава ограничението на чл. 19, ал. 4 от ЗПК, представлява неизпълнение на задължението по чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК. По този начин потребителят е бил въведен в заблуждение относно действителния размер на сумата, която следва да плати по Договора за паричен заем и реалните разходи по заема. Като не е оповестил действителен ГПР в Договора за паричен заем заемодателят е нарушил изискванията на закона и не може да се ползва от

уговорената сделка. Както бе посочено по-горе таксата за експресно разглеждане на кредита е разход по кредита, който е следвало да бъде включен в ГПР и липсата на този разход в Договора за паричен заем при изчисляването на ГПР е в противоречие с императивната разпоредба на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, водещо до недействителност на целия Договор за паричен заем, на основание чл. 22 от ЗПК (в този смисъл Определение № 50685 от 30.09.2022 г. по гр.д. № 578/2022 г. на ВКС, III г.о.). Следователно умишленото невключване на таксата за експресно разглеждане на кредита в ГПР по процесния Договор за паричен заем обуславя санкцията по чл. 22 вр. чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, а именно недействителност на целия Договор за паричен заем.

Ето защо, съдът счита, че предявеният от ищцата В. Г. Н. против ответника „Сити Кеш“ ООД иск за прогласяване нищожността на Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г., на основание чл. 26, ал. 1 от ЗЗД във вр. с чл. 11 и чл. 19, ал. 4 от ЗПК във вр. чл. 22 от ЗПК, е основателен и като такъв следва да бъде уважен.

При този изход на правния спор по предявения от ищцата В. Г. Н. против ответника „Сити Кеш“ ООД главен иск, съдът намира, че не следва да се произнася по предявения от В. Г. Н. против „Сити Кеш“ ООД евентуален установителен иск за прогласяване недействителността на клаузите на чл. 3.10 и 5.2 от Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г., на основание чл. 26, ал. 1 предл. 3 от ЗЗД във вр. чл. 21, ал. 1 във вр. чл. 33 от ЗПК във вр. чл. 10а от ЗПК във вр. чл. 143, ал. 2 и чл. 147, ал. 1 от ЗЗП, като неравноправни и противоречащи на закона и добрите нрави, тъй като не е сбъднало поставеното от ищеца вътрешнопроцесуално условие за това – отхвърляне на главния иск за прогласяване нищожността на целия Договор за паричен заем.

По насрещните осъдителни иски с правно основание чл. 79, ал. 1 от ЗЗД, вр. чл. 9 от ЗПК, вр. чл. 6 от ЗПФУР, вр. чл. 240, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗД, предявени от „Сити Кеш“ ООД срещу В. Г. Н..

За успешното провеждане на предявените насрещни иски в тежест на ищеца по насрещните иски е да установи, при условията на пълно и главно доказване по чл. 154, ал. 1 от ГПК, наличието на валидно облигационно правоотношение между страните по договор за паричен заем, сключен с ответницата В. Г. Н. чрез средствата за комуникация от разстояние, съобразно законовите изисквания на ЗПФУР (в т.ч., че е предоставил информация на потребителя - ответницата, съгласно чл. 8 от ЗПФУР, както и че е получил съгласието на потребителя за сключване на договора); предаването на заемната сума от 800,00 лв. на ответницата; размерът на вземането и неговата изискуемост; настъпил падеж на съществуващото главно вземане; уговорката за заплащане на възнаграждение по Договора за паричен заем (възнаградителна лихва), размерът на договорената възнаградителна лихва и нейната изискуемост.

При доказване на горното, в тежест на ответницата по насрещните

искове е да докаже положителния факт на изпълнението - че е заплатила претендираните от ищеца суми.

В тежест на ответницата по насрещните искове е да докаже по делото, пълно и главно, правоизключващите отговорността й факти, респективно основанията, поради които счита, че процесният договор за паричен заем е недействителен.

Безспорно е по делото, че между страните е сключен Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г., по силата на който „Сити Кеш“ ООД е предоставило на В. Г. Н. сумата от 800,00 лв., за срок от един месец, която е изцяло усвоена от заемателя В. Г. Н., с посочени в Договора за паричен заем ГПР от 48,62 % и ГЛП от 40,05 %.

Страните не спорят, а и от процесния Договор за паричен заем се установява, че те са договорили заплащането на такса за експресно разглеждане на заема в размер на 409,95 лв, като общият размер на вноската по заема с таксата за експресно разглеждане на кредита е уговорен в размер на 1250,00 лв. След отстъпка по кредита от 3,00 лв., крайната вноска за плащане е договорена в размер на 1247,00 лв. Заемът е следвало да бъде погасен с една месечна вноска на падежна дата 22.03.2023г.

В процесния случай умишленото невключване на таксата за експресно разглеждане на кредита по чл. 3.10 от Договора за паричен заем в ГПР по този Договор обуславя санкцията по чл. 22 вр. чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, а именно недействителност на целия Договор за паричен заем.

Съгласно чл. 23 от ЗПК когато договорът за потребителски кредит е недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва (като това включва както възнаградителната лихва, така и законната лихва за забава за периода до подаване на исковата молба) или други разходи по кредита. Законна лихва върху чистата стойност на кредита се дължи за периода след подаване на исковата молба. Вземането за главницата (чистата стойност на кредита) по обявления за недействителен договор за кредит е парично вземане, като за изпълнението му длъжникът изпада в забава, след като бъде поканен от кредитора (чл. 84, ал. 2 от ЗЗД), а това в случая е моментът на подаване на насрещната искова молба, поради което от този момент до момента на погасяването на дълга следва да се дължи законна лихва за забава по смисъла на чл. 86 от ЗЗД. Ако недействителността на договора за потребителски кредит се установи в производство по предявен иск по чл. 79 от ЗЗД, съдът следва да установи с решението си дължимата сума по приетия за недействителен договор за потребителски кредит, доколкото ЗПК е специален закон по отношение на ЗЗД и в цитираната разпоредба на чл. 23 от ЗПК е предвидено задължението на потребителя за връщане на чистата сума по кредита. Това следва от характеристиката на договора за потребителски кредит и задължението за периодичност за връщането на сумата. Следователно при установена в хода на исковото производство по чл. 79 от ЗЗД недействителност на договор за потребителски кредит, съгласно чл. 23 от ЗПК, предявеният иск следва да бъде уважен с установяване на дължимата на основание чл. 23 от ЗПК чиста стойност на кредита, без да е необходимо вземането за чистата стойност да

бъде предявено от кредитора с иск по чл. 55 от ЗЗД (в този смисъл Решение № 50259/12.01.2023 г. по гр.д. № 3620/2021 г. на ВКС, III г.о. Решение № 50174/26.10.2022 г. по гр.д. № 3855/2021 г. на ВКС, IV г.о., Решение № 60186/28.11.2022 г. по т.д. № 1023/2020 г. на ВКС, I т.о.).

В разглеждания случай от извършената по делото съдебно-счетоводна експертиза се установява, че размерът на таксата за експресно разглеждане на заема не е включен в ГПР по Договора за паричен заем. Отделно от това от експертното заключение по съдебно-счетоводната експертиза се установява, че по Договора за паричен заем ответницата по насрещните иски е заплатила общо 200,00 лв., от които: 95,00 – разходи за събиране на вземането при забава в плащането на вноската, начислени за периода от 29.03.2023 г. до 03.05.2023 г., включително; 15,82 лв. – законна лихва върху сумата в размер на 1247,00 лв., начислена за периода от 22.03.2023 г. до 30.04.2023 г. и 89,18 лв. – такса за експресно разглеждане по чл. 3.10 от Договора за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г., дължима на 22.03.2023 г. С оглед установената недействителност на Договора за паричен заем сумите в размер на 95,00 – разходи за събиране на вземането при забава в плащането на вноската, начислени за периода от 29.03.2023 г. до 03.05.2023 г., включително; 15,82 лв. – законна лихва върху сумата в размер на 1247,00 лв., начислена за периода от 22.03.2023 г. до 30.04.2023 г. и 89,18 лв. – такса за експресно разглеждане по чл. 3.10 от Договора за паричен заем се явяват заплатени от ответницата по насрещните иски без наличие на валидно правно основание за това.

Предвид изводите за недължимост на задълженията за договорна възнаградителна лихва, законна лихва до датата на подаване на исковата молба в съда, такса за експресно разглеждане на кредита и други такси или разходи по кредита по процесния Договор за паричен заем съдът намира, че с извършените от ответницата плащания в общ размер на 200,00 лв., за което обстоятелство страните не спорят, е погасена част от главница. Така дължима остава главница (чиста стойност по кредита) в размер на 600,00 лв. (800,00 лв. – 200,00 лв. = 600,00 лв.)

В разглеждания случай ответницата по насрещните иски В. Н. нито твърди, нито представя доказателства да е заплатила в пълен размер главницата от 800,00 лв. по процесния Договор за паричен заем, респ. да е платила на ищеца останалата част в размер на 600,00 лв. от заемната сума (чистата стойност) по Договора за паричен заем. Поради това в полза на ищеца по насрещните иски, на основание чл. 23 от ЗПК, следва да бъде присъдена сумата в размер на 600,00 лв., представляваща незаплатена чиста стойност на кредита по Договора за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г., като за разликата над 600,00 лв. до пълния предявен размер от 800,00 лв. исковата претенция следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

Предвид гореизложеното съдът намира, че предявеният насрещен осъдителен иск за осъждане на В. Н. да заплати на „Сити Кеш“ ООД сумата в размер на 800,00 лв. - главница по Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г. следва да бъде уважен на основание чл. 23 от ЗПК до размера на непогасената чиста стойност на кредита – в случая сумата от 600,00 лв., а за разликата над 600,00 лв. до пълния предявен размер от 800,00

лв. да бъде отхвърлен, като неоснователен.

Като законна последица от уважаване на иска за главница в размер на 600,00 лв. (непогасената чиста стойност на кредита) следва да бъде присъдена и законната лихва върху нея, считано от датата на подаване на насрещната искова молба в съда – 22.08.2023 г. до окончателното изплащане на вземането, каквото искане изрично е направено в насрещната искова молба.

По разноските:

При този изход на правния спор по предявените иски, право на разноски имат ищцата по първоначалния иск В. Н. и ищецът по насрещния иск за главница „Сити Кеш“ ООД.

На основание чл. 78, ал. 1 от ГПК в полза на ищцата В. Н. следва да бъдат присъдени сторените от нея разноски в размер на 50,00 лв. за заплатена държавна такса по предявения от нея срещу „Сити Кеш“ ООД иск за прогласяване нищожността на процесния Договор за паричен заем.

В производството по делото ищцата е представлявана, на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата (ЗА), от адв. П. П. от САК, видно от представения договор за правна защита и съдействие (л. 12). Същата своевременно е направила искане за присъждане на разноски за адвокатско възнаграждение, съгласно представен списък на разноските по чл. 80 от ГПК, както следва: 400,00 лв. - адвокатски хонорар по предявената от нея искова молба и 400,00 лв. - адвокатски хонорар по насрещната искова молба. Ето защо, в полза на упълномощения процесуален представител на ищцата В. Н. - адв. П. П. следва да бъде присъдено възнаграждение в претендирания минимален размер от 400,00 лв., на основание чл. 38, ал. 2 от ЗА във вр. с чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения за осъществено процесуално представителство по предявения от В. Н. срещу „Сити Кеш“ ООД иск за прогласяване нищожността на Договора за паричен заем.

Ищецът по насрещните иски „Сити Кеш“ ООД своевременно е претендирал разноски в общ размер на 600,00 лв., от които: 100,00 лв. – за заплатена държавна такса и 500,00 лв. – за депозит за вещото лице по извършената съдебно-счетоводна експертиза, за заплащането на които е представил писмени доказателства по делото. Съдът намира, че на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, в полза на „Сити Кеш“ ООД следва да бъдат присъдени разноски в общ размер на 428,55 лв., съразмерно с уважената част от насрещния иск за главница.

На основание чл. 78, ал. 3 от ГПК ответницата по насрещните иски също има право да ѝ бъдат присъдени направените в производството разноски съразмерно с отхвърлената част от насрещните иски. Както бе отбелязано по-горе същата е представлявана в производството по делото, на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА, от адв. П. П. от САК и е направила искане за присъждане на разноски за адвокатско възнаграждение по насрещната искова молба в размер на 400,00 лв. Ето защо, в полза на адв. П. П. следва да бъде присъдено и адвокатско възнаграждение в размер на 114,30 лв., на основание чл. 38, ал. 2 от ЗА във вр. с чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, за осъществено процесуално представителство по предявените от „Сити Кеш“

ООД срещу В. Н. насрещни осъдителни иски, съразмерно с отхвърлената част от насрещните иски. Своевременно релевираното от процесуалния представител на „Сити Кеш“ ООД възражение по чл. 78, ал. 5 от ГПК за прекомерност на претендираното от ищцата адвокатско възнаграждение е неоснователно, тъй като претендираното от ищцата адвокатско възнаграждение е в минималния размер чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Мотивиран от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА ЗА НИЩОЖЕН Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г., сключен между В. Г. Н., ЕГН ***** и „Сити Кеш“ ООД, ЕИК 202531869 по предявения от В. Г. Н., ЕГН *****, с адрес: гр. Пещера, ул. „***“ № 25А против „Сити Кеш“ ООД, ЕИК 202531869, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Славянска“ № 29, ет. 7, иск с правно основание чл. 26, ал. 1 от ЗЗД във вр. с чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК и чл. 19, ал. 4 от ЗПК във вр. чл. 22 от ЗПК.

ОСЪЖДА В. Г. Н., ЕГН *****, с адрес: гр. Пещера, ул. „***“ № 25А, да заплати на „Сити Кеш“ ООД, ЕИК 202531869, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Славянска“ № 29, ет. 7, сумата в размер на 600,00 лв., представляваща незаплатена чиста стойност на кредита по Договор за паричен заем Кредирект № 809165/05.02.2023 г., сключен между В. Г. Н., ЕГН ***** и „Сити Кеш“ ООД, ЕИК 202531869, ведно със законната лихва върху посочената сума, считано от датата на подаване на насрещната искова молба в съда – 22.08.2023 г. до окончателното изплащане на вземането, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за главница за разликата над присъдения размер от 600,00 лв. до пълния предявен размер от 800,00 лв.

ОТХВЪРЛЯ предявения от „Сити Кеш“ ООД, ЕИК 202531869, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Славянска“ № 29, ет. 7, против В. Г. Н., ЕГН *****, с адрес: гр. Пещера, ул. „***“ № 25А, осъдителен иск за осъждане на ответницата В. Г. Н. да заплати на ищеца „Сити Кеш“ ООД сумата в размер на 40,05 лв. – представляваща незаплатена възнаградителна лихва, за периода от 05.02.2023 г. до 22.03.2023 г., ведно със законната лихва върху посочената сума, считано от датата на подаване на насрещната искова молба в съда – 22.08.2023 г. до окончателното изплащане на вземането.

ОСЪЖДА „Сити Кеш“ ООД, ЕИК 202531869, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Славянска“ № 29, ет. 7, да заплати на В. Г. Н., ЕГН *****, с адрес: гр. Пещера, ул. „***“ № 25А, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, сумата в размер на 50,00 лв. – разноски за държавна такса по делото.

ОСЪЖДА „Сити Кеш“ ООД, ЕИК 202531869, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Славянска“ № 29, ет. 7, да заплати на адв. П. С. П.

– САК, с личен номер 1300751210, на основание чл. 38, ал. 2 от ЗА във вр. с чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, сумата в общ размер на 514,30 лв. – адвокатско възнаграждение за осъществено процесуално представителство по делото.

ОСЪЖДА В. Г. Н., ЕГН *****, с адрес: гр. Пещера, ул. „***“ № 25А, да заплати на „Сити Кеш“ ООД, ЕИК 202531869, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Славянска“ № 29, ет. 7, сумата в общ размер на 428,55 лв. – разноси по делото.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Окръжен съд - Пазарджик в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Районен съд – Пещера: _____